

ს

№ 11

ა

14 აპრ.

უ

11 დეკაბ

ს

1931 წელი

ბ

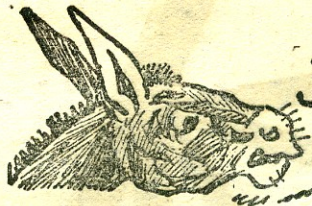
ფასი 10 კ.

ი

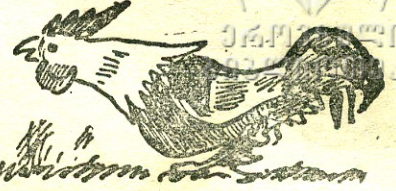

საქართველოს
 კომუნისტური პარტია
 ჟურნალი "საბჭო" № 138
 1931 წ.

ქრისტე: — რაზია საქმე?! აღვბა ვერ შევსძელი... ნეტავი ისეთი რა სიმძიბე მაწევს!

პირველი უთქვავი

—იხლა კი გავგითენდა, თავისუფლად ამოვიხსნეთქვეთ, — ვფიქრობდით ჩვენ, ვირები, როცა რადგა ახალი დრო მშრომლთა და ჩაგროთა განთავისუფლებისა, ჩვენთანა ჩაგროლოები ვინ არის, — ვამბობთ ჩვენ, მაგრამ თქვენ არ მომიკვდეთ, — ვირებს საქმეს არათორი ეშველა, — ვირები ისევ ვირებში დავრჩით, — კიდევ კარგი, რომ მუშაკები წვანილსანოვავეს გვაზიდვინებს ქუჩებში, თორემ „ნელ-ნელა“ არ ვამოვადებოდით! — თვა ცრემლიანი ეუბნებოდა ვანუთ ვირი ბესუთათ მამალს „აღდგომის“ წინა დღებში.

— შენი გულისტკივილი მესმის, ჩემო კარგო. მართლაც რომ ვირებისთვის არ გათენებულა, მაგრამ არ ვიცო, რით შემიძლია გემსახურო! — მედიდურის ხმით გადმოსძახა დობენზე გადმოსკუბებულმა მამალმა ვირს.

თომადიდებელთა წინაშე დიდა. მაგრამ, კომუნისტებს არ სჯერათ და ამტკიცებენ, რომ ყველაფერი ეს მოქორილი ამბავია, რომ იესო როგორც აღამიანი, არასირის ყოფილ სინამდვილეში. ჩვეყნად არ უცხოვრია. მამასადამე არ შეიძლებოდა მისი ტანჯვა, მისი გარდაცვალება და შემდეგ აღდგომა.

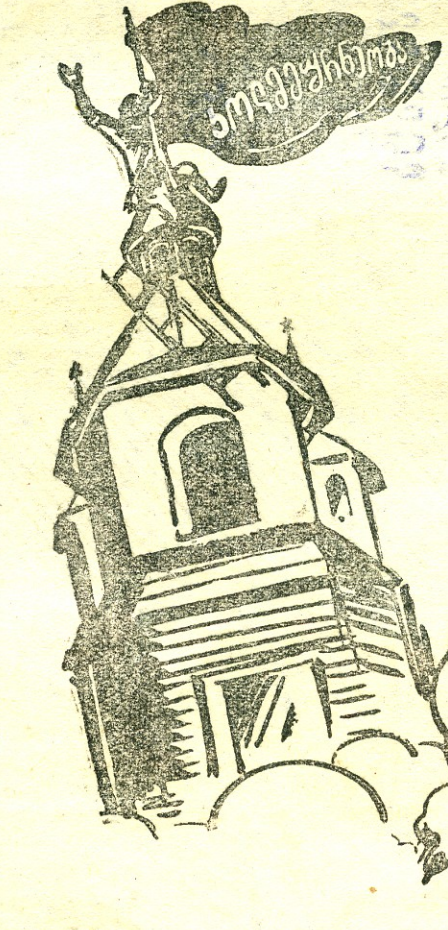
ეს კიდევ ცოტაა. კომუნისტები მხარობელ მათეს უაზრობაში იქებენ. მათის სახარებაში ასე სწორია თურმე: იესო შევიდა იერუსალიმში „ორს არაულსა ზედა“ მჯდარიო, რაც უაზრობა არისო. როგორ შეიძლება ერთი აღამიანი ორ სახედარზე ყოფილიყო მჯდარიო! ცხადია, ეხლა ყველა კომუნისტებს უჯერის და ჩიონ კი (ოთის მსახურთ) ყურად

ღობასაც არავინ გვაქცევს. მეტი მოთმენა ჩვენ არ შეგვიძლია. უნდა ავჯანყდეთ და კომუნისტებს უტიროთ... — სსს! — შეაყვეტინა სიტყვა მამალმა ვირს. — მართლაც რომ ქკუა კლებს ჩის აჯანყება, რა აჯანყება. თავი ხომ არ მოგძულეხათ! ქრისტე რომ არ იყო, ნუთუ ვერ გაიგეთ. სახარებაში თქვენ თუ ხართ, ჩვენცა ვართ მოხსინებული, მაგრამ ამით ჩვენ თავს არ ვიქებთ, პირიქით, ეს ამბავი ჩვენთვის სასირცხვილოდაც მიგვიჩნია. ჩირქს გვცხებენ, როცა სახარების ავტოო აღამიანს, თათქოს „მეტრე მოციქულს ებრაე თა მღვდელმთავრის ეზოში იესოს დაკითხვის დროს მამლის ყვილი სმენდეს“.

უბინაოდ ღარჯანილი

ნახ. მარიაშის

— თქვენი სამსახური ჩვენ რათ გვიწავს, — ჩვენთვის საქორა თქვენთან კავშირი და ვაერთიანება, რათა საერთო მტერს გაუმკლავდეთ. ვირები აჯანყებას ელობთ თქვენც უნდა შეგოგვიერთდეთ. ეს საქმე საიდუმლოა. იცოდეთ, არ გვიღალატო! — ნელი ხმით ეუბნებოდა ვირი მამალს რა იქით-აქით ირჩიებოდა — ხომ არავინ გენივალთვალესო.

— რაო! რაო! აჯანყებას აწყობთ. ვის წინააღმდეგ? რაოომ! — გაღვიფრებით შეეკითხა მამალი ვირს და ფრთები შეიფრთხა.

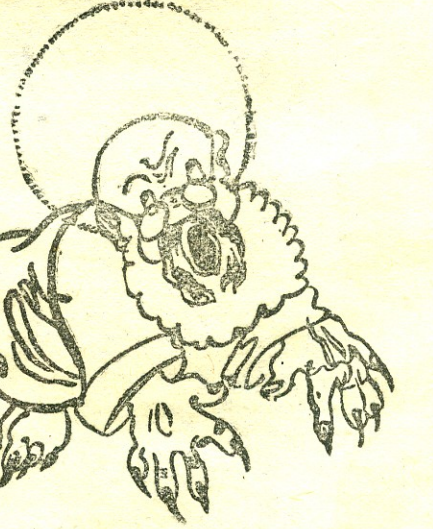
— მისმინე და გეტყვი, — დაიწყო ვირმა, — თქვენც იცით, რომ ცხოველთა შორის ვირი ყველაზე დაბეჩავებული იყო და არის, მაგრამ ჩონ ვორიგდებოდა ასით ბედს მხოლოდ იმიტომ, რომ ღმერთის წინაშე დიდი დამსახურება გვქონდა. ჩვენ აღამადა, რომ მიწიერი ჩონი რანაია „ციურ ღმერთი“ შეიცვლებოდა და ღმერთის მეოხებით სანოთში ხელმძღვანელობა ჩვენ დაგვეკისრებოდა. ჩვენი დამსახურობა ღმერთის წინაშე იმაში გამოიხატებოდა, რომ ქრისტე ჩვენმა წინაპარმა შეიყვანა იერუსალიმში. სახარებაში პირდაპირ ნათქვამია, რომ იესო რამოდენიმე დღის წინაღ სიდილაამდე დიდი ზემოთ შევიდა იერუსალიმში სახედრით და ხალხი მას უწოდებდა „ღმერთის-ძეს“ ე. ი. „მეთოს“. ამიტომაც ჩვენი დამსახურება ღვთისა და მარ-

ეს მოქორილი ამბავია. იმ ხანად ებრაელებს ჩვენ უწმიდურ ორინველათ მივანძლით და როგორ შეიძლებოდა მღვდელმთავარს ეყოლოდიო ეზოში. — რამათავრა მამალმა და ისევ ფრთები შეიფრთხა.

— რას ამბობ, მამალო, არა გრცხენია? მაშ, ჩვენ მხარს არ გვიჩერთ! და ვირმა თავი ჩაოუნა.

ამ დროს გაისმა ვანუას ხარხარი. ის თურმე ჩუმათ მიხლოვებოდა და ისმენდა ვირის და მამლის ლაპარაკს. ვირების „აჯანყება“ ჩაითოშა.

ყუმბარა

ქათამი ქრისტე

თქმულებას მასზე, რომ ქრისტე აღდგა, —
სხვა და სხვა მრავალ ზღაპრების გარდა, —
თუ გადასინჯავთ წიგნების ნაგავს,
მათში იხილავთ თქვენ ასეთ ამბავს.
ვინმე ურია ერთი, პურიც, —
ნასწავლი კაცი, არა უფაცი, —
მრგვალათ შემწვარმა ერთმა ვარიამ,
ლამის ჭკუტიდან არ გადარია!

მაგრამ ის არის განა საქები,
მოციქულებს აქვთ რაც ნასაქმები?
მიცვალეზულიც არ მოასვენეს:
გვამი ფარულათ გამოასვენეს,
ისე გააქრეს ინისი კვალი,
ვერვინ იპოვა ხორცი, ვერც ძვალი!..“
ეზრავლს ამ დროს თეფშზე წინ უდევს:
მრგვალათ შემწვარი, მომგვრელი მადის,
ქორფა ქათამი, ნიორის წყალში,
(ვიცი, მოვიდით თქვენ ნერწყვი ყელში!)
— „თუ სასწავლი არის აღვილი,
და მას კი ჰქონდა მაშინ აღვილი,
აბა, აი, ეს
ქათამი აღდგეს!..
როცა ვიხილავ ამას ჩემი თვალით,
მაშინ შეგიძლიათ მე გიყუთ ჩამთვალათ,
მარტო ამის გამო,
თუ მე არ ვიწამო
იესო ქრისტე ღმერთად,
ყველა თქვენთან ერთად!..“

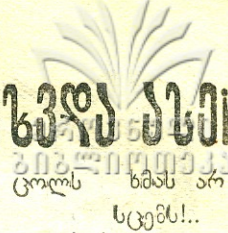

3

პურიცს ესტუმრა აღდგომას, თურმე,
ვილაცა ერთი ქრისტეს მორწმუნე.
მან მოწყენილი რომ ის იხილა,
შემძღვ სიტყვებით პურიც ამხილა:
— „ეზრავლები რათ ემღუროთ ბედს,
ვერ გამოვიდა, გეფიცები ღმერთს!
თქვენმა მამებმა ქრისტე აწამეს,
მაგრამ უფალი ხომ დღეს მესამეს
ზე აღდგა მკვრითით,
ამაღლდა ზეცათ,
სადაც მოუჯდა ის გვერდში მამას, —
რათ არ იწამებთ თქვენ დღეკლი ამას?!“
ვერ მოუთმინა ეზრავლს გულმა.
ასე მიუგო გაბრაზებულმა:
— „რას მოედებთ შენ ღობე-ყორეს?
ვერ დავიჯერებ მაგნაირჭორებს
„ზე აღდგა მკვრითით,
ამაღლდა ზეცათ!..“
ვინ ვინდა ამით შენ მოატყუო?
რატომ გგონივარ ასე უჭკუო?!
ჩვენმა მამებმა ბოროტება ჰქნეს,
რომ ქრისტე მოჰკლეს. —

მან ეს ლაპარაკი ვერც კი გაათავა,
ქათამმა თეფშიდან ზე წამოჰყო თავი!
ფრთები რომ გაშალა და მორთო კაკანი,
კვერცხიც კი გაავდო მან ერთი კაკალი!..
ასეთ სასწაულს ის სად გაეჭეცოდა,
ქრისტეს სჯულზე თუ რომ არ მოიქცეოდა?!
მკითხველო, პირი რას დაგიღია?
რაშია საქმე — ვერ გაგიგია?
მე გაათავე, ვფიქრობ. რომ კმარა,
ვინდ დავიჯერე, და ვინდა არა!..

სოფლის მეურნეობის ათწინააღმდეგობა, მისი აღმშენებელი უმჯობესი უმჯობესი

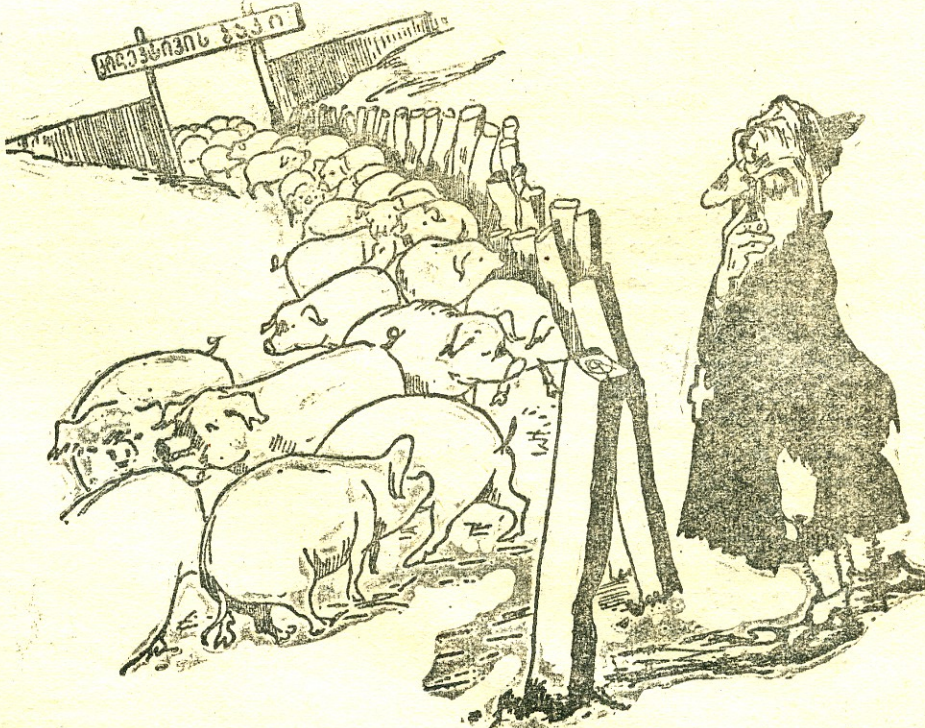

წვერებ - გრძელი
სოფლის მღვდელი
ეკლესიის იდეა კარზე,
თვალის ეპყრა საყდრის ზარზე,
სამრეკლოდან დაკიდულზე,
და ესვენა ფართოდ გულზე
ნიჩბის სიბრტყე ვერცხლის ჯვარი;
ამბიონით გაღმომდგარი
თავ-გამოდებ ქადაგობდა,
თუ ცხოვრებას რა უჯობდა:
ხუცესისთვის — ბევრი ღრამა!
ფოფოდიას — მეტი ჭამა!
კარგი ჩაცმა და დახურვა...
გლესს კი შრომის ოფლის წურვა
და ხატის წინ პიჯგრის სახვა!
სააღდგომო პასკა — ტაბლა,
თავს უკრავდეს ხუცესს მღაბლად,
და დამტკბარი ხუცესი პირი
სულ ღვთის სახელს ღაღადებდა,
ხურჯინებში საკურთხის სდებდა
ყოველ შობას თუ აღდგომას...
დაჩვეული ასეთ შრომას
და ქცეული მუდამ მაღათ,
ის აქებდა ამ წიგს ალათს,
და ურჩევდა რა გლესს თმენას,
უქმდავდა ყურთა-სმენას
გამჭირაბი ცონებითა
სამოთხეში ცონებითა!
ეს წარსულში იყო ასე...
ნახუცარი ათანასე,
ესე იგი, კვლავ ხუცესი,
ვისაც შერჩა ძველი წესი,
თუ ძველს წესს ის შერჩა მარტო,
ესე იგი: წვერი ფართო,
ანაფორა ტანზე გრძელი,
დახეული, ძველის ძველი,
ათას ადგილს დანაკერი...
მხოლოდ სადაც გრძელი წვერი
ბაობაბად დაკიდულა, —
ვერცხლის ჯვარი გაყიდულა! —
და ცალიერ წვერის ფთილებს
მკერდს იცემს და გულს იგრილებს...
მეწეული ზღარბად კანში
ღიდის საყდრის გაღაფანში,
ვით არდილი მამა-პაპის!
აგონდება ძველი ყლაპვის
განცხრომა და ნებეირობა:
ქელეხებში სმა და თრობა
და საყდრებში გლესთა რაზმევა,
საიჭიოს სიტყვით კაზმევა
და ტყუება ასე მრევლის...
ახლა კი, დღეს იგი სწყველის
ამ დროსა და ამ შენებას!
ის აღდგომის გათენებას
ტკბილ ოცნებით ისევ ლამობს!
იგი სოფელს ისევ „მამობს“,
მასზედ ზრუნავს, მისთვის იღწვის,
თითქოს მისთვის სანთლად იწვის!
და ჩუმრუმად ნატრობს ასე:
„ღმერთო! შენი ათანასე
კვლავ შეასწარ იმ დროს ნატროვოს,
რომ კვლავ შემწევი თუ მოხრაკულს
უზიდავდეს მრევლი საკურთხის.

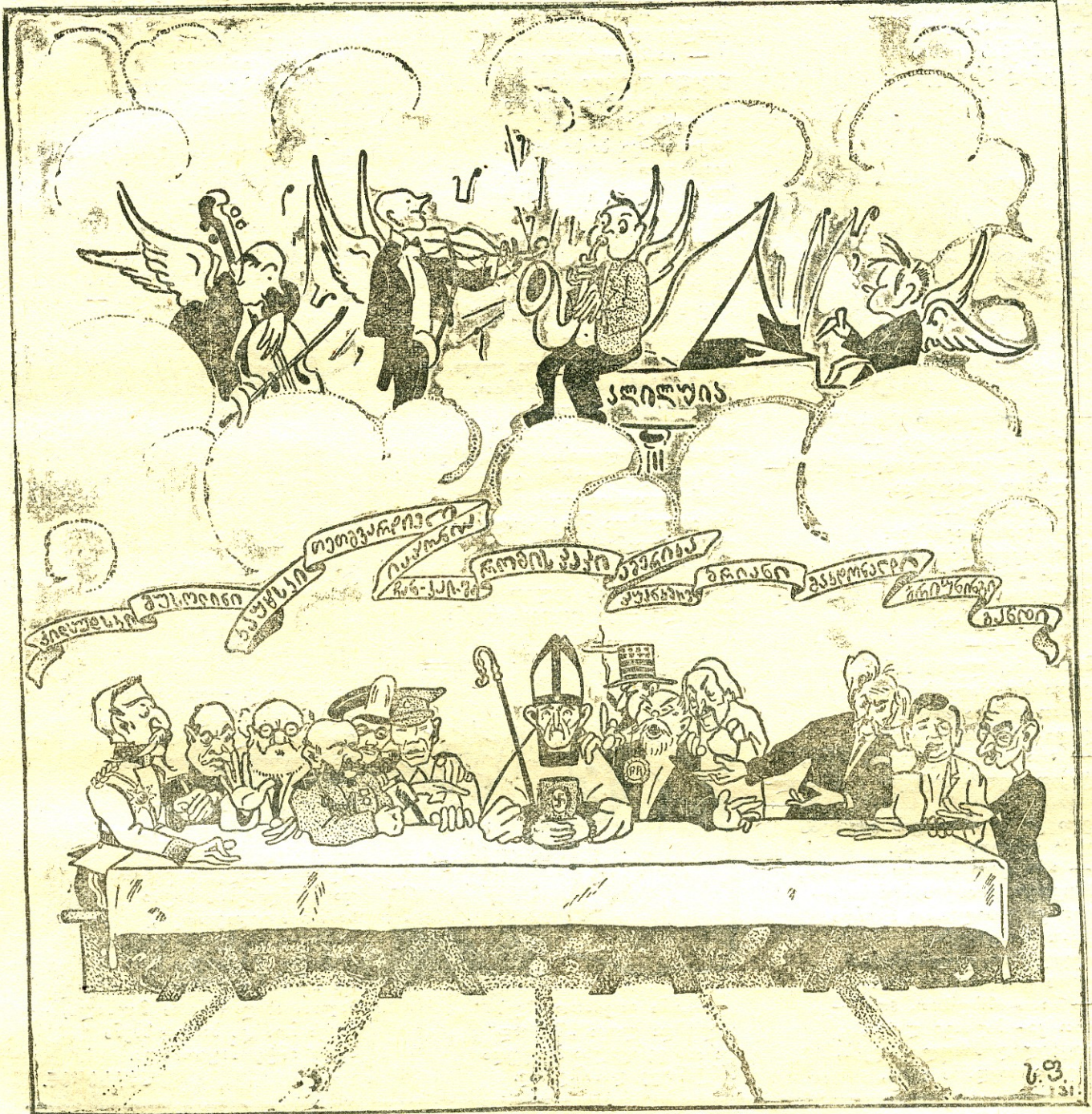
ულოკავდეს მას ხელს, ნაკურთხს,
უტენიდეს ფულით ჯიბეს,
და ამ შავ დროს გადამკიდეს
კვლავ უქსებდეს სახლს დოვლათით
შრომითა და თმენით მათით“!..
და ჩუ!.. თითქოს დაჰკრეს ზარი!
თითქოს მოოცველ ხალხის ჯარი
ეკლესიას ეშურება!..
ათანასეს ეყურება,
თუ ამ ხალხში შერეული,
ვით სჭექს მისი ორეული:
სააღდგომო სამოსელში
ხატითა და ჯვარით ხელში...
ხალხს ურიგებს, ევლოლიას:
ნამცეცებს სჩრის მით პირს ღიას
და თვისთვის კი მსუყე ტაბლებს
ამბიონით ხარბ თვალთ აიღებს!..
მაგრამ უცბათ... — „ვი წელი!..
ათანასე! შეინძერი...
ფხები რომ გაგიკიმავეს,
აღდგომა შენ კი გძინავს...
ქრისტე თუ არ, შენ ადექი,
და ბოხი ხმა შენი, მკექი,
კვლავ დაანთე სოფელს დღესა“!..
ფოფოდიას ხმაა ესა.
ქმრის ჩქმეტა და საყვედური!..
მხოლოდ ქმარი უბედური,
უბედური ათანასე,

თითქოს განგებ ცოლს ხმას არ
სცემს!..
ან ვით ადგეს, ვით-ღა სჭექოს,
როცა უკვე თავის ექოს
გაჰყოლია ისე შორედ,
რომ თუ ადგა ხელმეორედ,
როგორც აღსდგა ქრისტე, მიმენი,
(ისე ადგეს პაპაშენი!)
თორემ ახლა, თორემ დღესა,
როცა ხალხი ახალს წესსა
აპყვა ასე დაჟინებით,
როცა ჯავშნით და რკინებით
შეიკაზმა, შეიქურვა,
რათა შრომა, ოფლის წურვა
იძლეოქეს ათ წილ ნაყოფს,
ჰქმნიდეს ხალხი დოვლათს, საყოფს,
და ცხოვრებას ახალს ქმნიდეს,
ამ მიღწევებს ის უდიდესს
უკვე იტევს თავის ხელში
და ხუთწლედის დამკვრელ წელში
სოციალიზმს უღვამს ფუძეს,
მხოლოდ ვაი სოფლის ხუცესს,
რომ ვერ ნახავს ის ამ კედელს!
ვერც პასკას და ველარც ღვეძელს
ვერც შეავლებს თვალებს ხარბათ,
ვერა თუ კბილს მოსდებს კარბათ,
რადგან ფხი გაუქმავს
და სამუდამო ძილით სძინავს!..
პაპირა

ნერწყვის ყლაპვა

— ეხს! ნეტავი ჩვენი დრო იყოს, ამ სააღდგომოდ როგორ დავაძღვო-
ბოდი ამ გოჭებს!

რომის პაპი: — „მიიღეთ და სჭამეთ, ეს არის ხო რცი და სასხლი მშრომელთა დანთხეულნი მისატოვებელად ცოდვათა“.

ფოფოღია

ქმარი მყავდა ხუცესიო,
ქმარი წვერებ - ცანცარო.
ყველაფერი ჩვენი იყო
მოხდებოდა საცა რაო.

ეკლესია დაუკეტეს
ქვე არის და არც არაო.

გადირია სოფელიო,
არ უნდივით აწ არაო.

ქალი ვიყავ ფოფოღია,
ბევრი მქონდა საკურთხიო
შკაფში აღარ მეტეოდა,
გოჭი, კვერცხი და ზუთხიო.

ეკლესია დაგვიკეტეს,
აღარ მოღის საკურთხიო.

ვერცხლის ფულად მეჩვენება
გზაზე კაცის ნაფურთხიო.

ქმარი მყავდა, რა ქმარიო,
ქმარი წვერებ - ცანცარო.
გადირია სოფელი და
არ უნდივართ აწ არაო.

რინ-ტინ-ტინ.

...თუ ვინღა გაგა ლუკამ, როგორ დაპარვა ლუკამ

—:— ეგრეთვე წინამძღოლნი

იყო მამაო ლუკა,
(დარბაისელი ღიპით),
თვით უფლის სიწმინდებზე
იყო მიბმული ჭიბით,
და სათნოებას ცისას
ის ქვეყნად ჰქადაგებდა:

— „ნუ მითვისებთ სხვისას“
ვედრებით დალაღებდა, —
(თვით კი — „გონორარს ღვთისას“ —
ის ბლომად ალაგებდა,
იტენდა ჯიბე-ქისას
და ხურჯინს ალაგებდა:
გოჭით, საკურთხით, პასკით,
ხაჭაპურ - ნახუჭებით, —
თან „ქრისტე აღსდგა მკვდრეთით“-ს)
აღიღინებდა ქებით.

მაშინ, ეს, ლუკას მაშინ,
მრევლი ბოომად ჰყავდა,
და იმათ ყურთა სმენას
მაღალი მცნებით რწყავდა:
— არა კაც ჰკლავდეთ, ძენო,
გეტყვით ღვთის სიტყვას

(თვით კი დრამისათვის გლენებს
ყელში უჭირდა ხელსა).
— არა ცილ სწამოთ მოყვასთ,
გახსოვდეთ ქრისტეს მცნება“, —
(თვით კი — ხელობად ჰქონდა
მუშათა დაბეზლება,
და ჯილდოთ, ჟანდარმთაგან
„ღვთის გონორარის“ ღება).
— „არა იმრუშოთ, ჰიოი“ —
(თვით კი — მსუნაგი ლუკა,
მლოცველად მისულ ქალებს,
ითრეიდა საყდარს უკან,

ან ღამით ღობეს მტომი,
იკეცდა ანაფორას,
და ეჭრებოდა მალულ
ნათლიდრე მინადორას).

— „არა იცრუოთ, ვითარ
უფალი ღმერთი ჩვენნი,
განგირისხდებით ფრიად
ზეციურ განაჩენით“.
(თვითონ-კი ხი-ხი-ხი-ხი).
ხითხითით ბუიღებოდა,
და მიყსეულად მისთვის
ის ამეტყველდებოდა:
— ვენაცვალე, ვინც მასწავლა —
ეს ზეციური ბოღვა,
მე რომ მაცხოვნებს იგი,
რაც სხვისთვის არის ცოდვა“?

— ხი-ხი — ხარობდა ლუკა, —
და მის ხარხარზე გზნებით,
საყდარიც იცინოდა,
ხატებით, წმინდანებით
თვითონ ძე-ღვთისას ქრისტეს,
გატყაპნილს ჯიბურზე გაკოჟოს,
ეკინებოდა. ხითხითს
არ იცილებდა მზაკერულს —
და ამ დაცინვის ჯილდოთ,
იმის ფეხების წინა
ცვიოდა ხალხის ხელით
ვერცხლი — ეს ცოდვის რკინა.

— „არა ითვისოთ სხვისი“
გალობდა ლუკა „შაქრად“
და იმა ვერცხლსა ჰკრეფდა
მიმტანთვე დასაჩაგრად.

— ხი-ხი- ხი, — ეს ღყოს წინამძღოლნი
როს რელიგია — ლალი,
ხალხის გონების იყო
დასწობის იარაღი;
ლუკა ავსებდა ხურჯინს
პასკებით, ნახუჭებით,
თან:
„ქრისტე აღსდგა მკვდრეთით“-ს
აღიღინებდა ქებით.

ენლა კი სხვაა ჟამი,
სხვა ქარმა გადაქოლა,
ღმერთი, ხატი და ქრისტე,
თვით ხალხმა გადაქოლა, —

„აღსდგა“, — დიხაც აღსდგა,
კლასი იფლის და შრომის,
დაამხო ძველი კარბი,
და როგორც ცეცხლი ომის
ისე ჩაღდება, მიღის,
ახალი ქვეყნის მჭედი
აღმშენებლობა დიდი;
ზარი ზანქანად დადნა,
საყდარს პანღური ვკარი
და წმინდანების ხატნი
სახავეს გადაყარეთ,
(ხი-ხი-ი, გაგრეჭილ ლუკას
ქოქოლა მივაყარეთ).
და „ქრისტე აღსდგას“-ს ნაცვლად,
ხალხს, ახალ პანგთა მკონალს, —
დღეს მთა და ბარი რსმენს
მალე ინტერნაციონალს.
ვაჩხადან.

სააღღგომო მოგონება

ავონდება მრევლი
და ხურჯინი სავეს,
როცა ჰონდა ლხენა,
სიცოცხლე-აღსავსე.
მულამ მხიარული
ცოლი ფოფოლია,
დღეს კი ფერწასული
ცეცხლის პირას გდია.
აღარც მოცვამ გასჭრა,
არც ვედრებამ ღვთისა;

ძველი ანაფორით
სოფოლად რადის ისა.
სააღღგომო „პასკა“
ნერწყვეს მოლო... პირზე,
როცა ქეიფობდა
ბაღის განაპირზე.
დღეს არ უჩანს ღიპი
და არც საფეთქელი...
და რომ არ ჩავარდეს
შარვაღზე აქვს ხელი.
ეირმიზი

შაგღაზ ნოგარუი
გამოცხაღღება
კონკურსი

ვერცხლის ჯვარი ბაზარზე

გუშინ ბაზარზე ვიყავი. იმედი მაქვს არავინ იფიქრებს, რომ მე გოჭის, ინდაურის, ან „სააღდგომო“ ბატკანის საყიდლად გავედი ბაზარზე.

მე ის კი არ მინდა ვსთქვა, რომ ასეთ რამეებს არ ვსტყამ. ჭაბუკი იტოცხლეთ, იმდენს ვსტყამ (რა თქმა უნდა სხვისას), რომ ბაყბაყ-მდეც არ ჩამოვუყვარდები.

რასაკვირველია, მატერიალური მოსაზრება ამ შემთხვევაში დიდ როლს თამაშობს. მაგრამ, თუ გუშინ მე ბაზარზე არაფერი მიყიდა, ამ შემთხვევაში მატერიალური მოსაზრებასთან დაერთო ანტირელიგიური მოსაზრებაც. მე და სარწმუნოება ჯოხით დავსდევთ ერთმანეთს. თუ არ გჯერათ, ჰკითხეთ ლავრენტი დიაკვნს, რომელსაც დავითნის კითხვის დროს სასურათით გატენილი ჩანთა წავართვი ჯერ კიდევ ბატარაობის დროს.

ჰო—და, მე დიდი დამსახურება მიმიძღვის ანტირელიგიურ ფრონტზე საკუთრების ლიკვიდაციის ხაზით. იმედია დამერწმუნებთ, რომ სააღდგომო სამზადისს მე არ გავუყვანივარ ბაზარზე.

მე გავედი მხოლოდ იმ მიზნით, რომ ერთგვარი შთაბეჭდილება მიმეღო, მომეხდინა შედარება წინანდელ „სააღდგომო“ სამზადისსა და ესლანდელს შორის ქალაქში.

ყველაფერი ჩვეულებრივ კალაპოტში მიმდინარეობდა. დიასახლისები — ჩვეულებრივ სასაძილო ანოვავებს ყიდულობდნენ. არავინ ეძებდა კვერცხის საღებავს. არავის არ ჰქონდა ამოჩრილი ილიაში თავმოთვარებული პასკა.

— გადაშენდა ეს სულელური ჩვეულება, ხალხმა უკვე თავი დააღწია მღვდელ-დიაკვნების უგუნთურ ქაჩანის გავლენას! ვსთქვი ჩემს გულში და წამოვსვლა დავაპირე, მაგრამ ჩემი ყურადღება მიიპყრო ერთ კუთხეში მდგომმა ხანში შესულმა კაცმა.

მართალია მას ანაფორა არ ეცვა, მაგრამ სხვა ყველაფერი იმას ამტკიცებდა, რომ ის ყოველ მიწიქს გარეშე მღიიელი იყო. წვერი მოგრძო, თმებიც არძელი, მხოლოდ ახალ მოდაზე შეკრებილი. კარგა მოზრდილი ღიბი.

რავინტერესდი თუ რატომ იდგა ის იმ კუთხეში?

— ხომ არაფერი გაქვთ გასაყიდა?

— შეგვეკითხე. მან თვალი აშარიდა, მეც ჩაუარე და მოშორებით გაჩერდი, რომ თვალყური მედევნებინა.

— პაპაშა, რას გაჩერებულობარ?

ჰყიდი თუ ჰყიდიულობ რამეს? — ჰკითხა მას ბაზრის ბიჭმა.

მოხუცმა ცალი ხელით რაღაც უჩვენა. კიდევ უფრო რავინტერესდით. მივუახლოვდი. მისი ხმა როცა გავგონე, უკვე ჩემთან აშკარა გახდა,

რომ ის მოხუცი იყო ოლიფანტის მღვდელი, რომლიც ერთხელ ჩემთან მოვიდა „სამართლის“ საქმენელად გვლესის დახურვის გამო და რომელიც, მე ვალდებულოს მხდოდა დავებარებოდი იმის გამო, რომ თურმე მას ერთ დროს მამა ჩემი მოუწათლავს. ბაზრის ბიჭმა ოლიფანტის ხელში გამოარაა ვერცხლის ჯვარი, რომელზედაც გამოკვეთილი იყო ქრისტეს ჯვარცმა.

— ვაჰ! შე კაი კაცი, ქრისტეს ჰყიდი? — ვერცხლია, შეილო, ძველი ვერცხლი ნახე ხელში! ნამდვილი მყიდველის გამოძეტყველება მიიღო და უთხრა: — მე ვერცხლის გამოცნობა არ ვიცი და წავალ და ექსპერტს მოვიყვან.

მართლაც მალე „მოიყვანა ექსპერტი“, რომელმაც ჯვარი ხელში გადაატრიალა და „დაბრაკა“: ქრისტე რომ არ ეხატოს კიდევ იყიდდა კაციო.

ოლიფანტეს გარს შემოერთყა ბაზრის ბიჭების მთელი რაზმი. უეცრად ასტყდა ხოჩქოლი. ბაზრის ბიჭები სათითაოდ გაიქცა-გამოიქცნენ.

ოლიფანტემ მორთო ყვირილი: — ჯვარი, ჯვარი, ჯვარი წამართვეს მაგ წაწყმენდილებმა“.

ბაზარზე ჩვეულებრივი აღებ-მაცემობა არ შეწყვეტილა.

სეგვირ-ბენ-შეინ

ნ. ნადარგიშვილის.

ყოფილ ვაჭრის გოდება

ამ ჩვენ მუშკოპს დაექცეს ჯილაგი და კერია; მაგან მომკლა, ევა მსობს გახდა რ-ში მტერია.

იცი, ახპერ, მწვანალებს თავის ვირით ატარებს, რომ არ გნახოს ქუჩაში, შენ არც კი გაგატარებს.

პურს ავტოთი არიგებს, ვაშლებს კიდე ტაჭკითა; ფულიც მაგან იგო, დასტობით და პაჭკითა.

ნოქრად მინც დავდგები, მაგრამ არცინ არ კოდება, კაცი ვლნები (კოცხლათა, დღეში კილო მაკლდება.

მის საწყობში აგზავნის ის ნახშირის „შალონებს“, ხელი ვეღარ წავაიღე ვერავითარ ტალონებს.

ს. ძნელოლი

— სულ აღმშენდა ბაზარზე უაიძახიან და ერთი ეკლდ. სიაც კი არ აღუშენებათ!

ტიმოთე (ადგილობრივი სოფლის მღვდელი): — რა ღირს ეს ჩამომხრჩვალ ტარანი?

ჯამულეთი (ჩარჩი, სოფლად მოვაჭრე): — ოი,, ნეტავი მასე ჩამომხრჩვალ მენახოს ყველა ჩვენი მტრები.

ტიმოთე: — ამინ, ამინ! ღმერთმა გისმინოს, ჩემო ჯამულეთი... რა ღირს ეს ტარანი?

ჯამ: — წყვილი ცამეტი აბაზი.

ტიმოთე: — მომეცი ორი ცალი და დასწერე ჩემზე.

ჯამულეთი: — კი, მამაო, მარა ნისიათ საქონლის გაცემა უკვე შეესწავიტე.

ტიმოთე: — შე კაი კაცო, ტარანაა ეს, ზუთხი ხომ არ არის? დასწერე ჩემზე.

ჯამულ: — არ შემიძლია. რა ვქნა! ძალიან ცუდი დროა, ძმაო, არ შემიძლია.

ტიმოთე: — იმე! ცუდი დრო რომ არის, მეც იმიტომ მიმაქვს ტარანი, თორემ ძველად როდის იყო, რომ ხუცესი ტარანს სჭამდა. ტარანი ვსჭამო და ამაზედაც უარი მითხრან? შენ არ მომიკვდე.

ჯამულ: — რა ვქნა, მამაო, ნისია ისედაც ბევრი ირიცხება თქვენზე.

ტიმოთე: — ირიცხება და ქე გაღვივდი, შე კაი კაცო, ყოველთვის ასეთი დრო ხომ არ იქნება. (ხელი ტარანსაკენ მიაქვს).

ჯამულეთი: — აპაპაა! შენ არ მომიკვდე. ეკლესია რომ გქონდა, მაშინ ვერ გადაიხადე ნისია და აწ იშოვი სადმე კაპეიკს?!

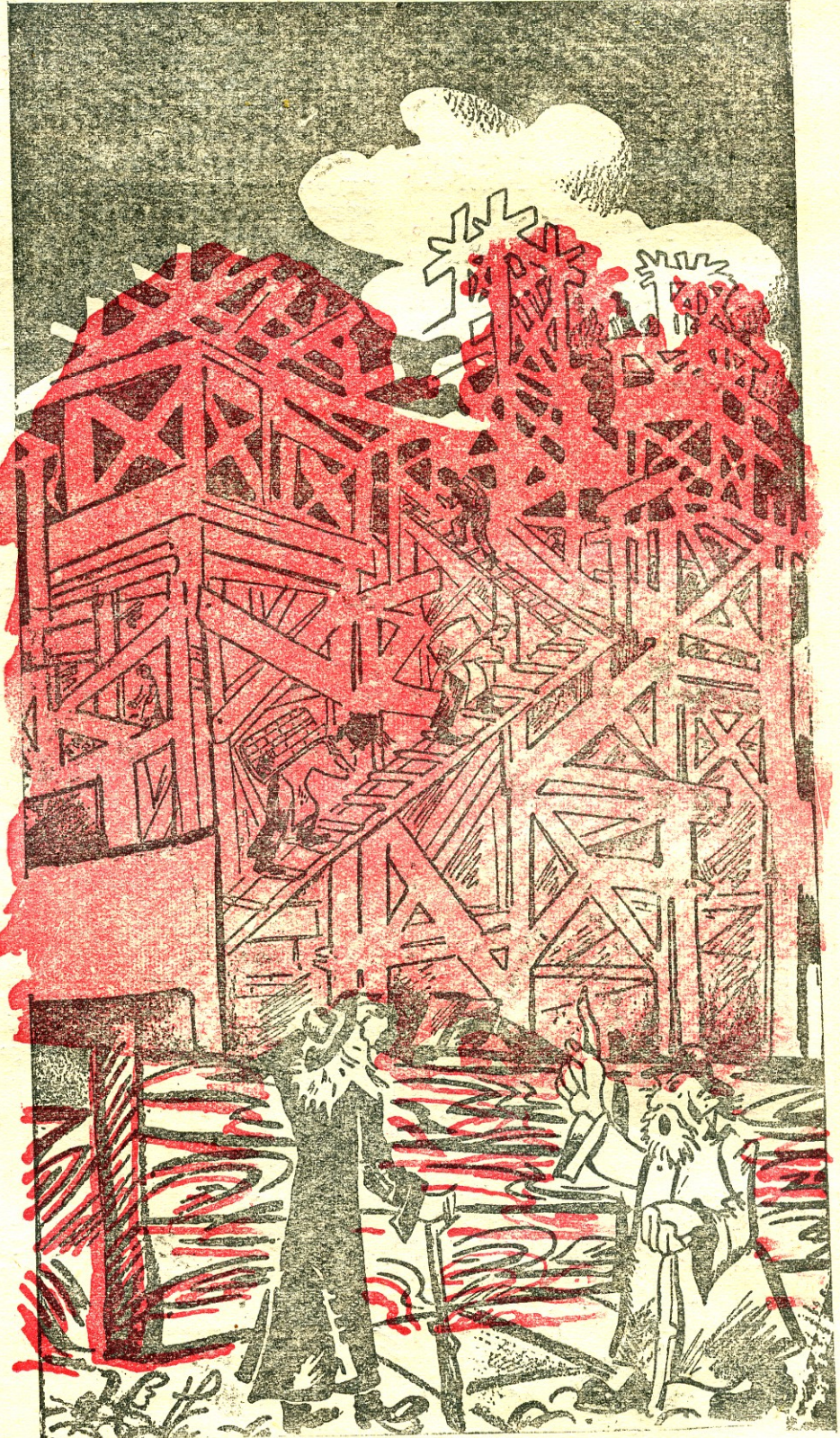
ტიმოთე: — ჰაა! თურმე რაში ყოფილა საქმე, ასე იკით თქვენ კაცის დახმარება? აკი ვამბობდით, რომ ერთმანეთს უნდა დავეხმაროთ კომუნისტების წინააღმდეგო?! დაგავიწყდა? ძალიან კარგი. ახა თქვეწზე ყველაფერი. სულ ტყავგასაძრობი ხარო ყველა ვაჭრები და კულაკები. ვენაცვალე კომუნისტებს, კი იციან თქვენი პატივისცემა.

ჯამულეთი: — ბევრს ნუ ყაყანობ, გამოტყინებულო, ახა თქვენზე, რომ სოთლებმა ეკლესიება მივიკეტათ და ახლა ბავშვების საფრთხობელად დადიხარო სოფლად. გეყოფათ, რაც ატყუილეთ ხალხი და ამდენხანს ტყავი აძრეთ.

ტიმოთე: — ნისია ყინულზე დასწერე. ნისიას მე შენისანებს კი არა, პატიოსან ხალხსაც არ ვუხდი.

ჯამულეთი: — ვის გაუგონა მღვდლის პატიოსნება!

ტიმოთე: — არავის, მაგრამ ჩვენი პატიოსნება კიდევ მეტს გაუგონია, ვიდრე თქვენი, ჩარჩების! **ზმუკი.**

— რას მიჩერებიხარ მაგ მუშებს, ვითომცდა ძალიან მოგწონს მათი მუშაობა!

— მომწონს კიარა, ამდენი ხანია ღმერთს ვეხვეწები, რომ მაღლიდან ჩამოვარდნ და ღამტვრან ეს მუშები, მაგრამ მთელი შენობა ისე სრულდება, რომ ერთი მარცხიც არ მომხვდარა.

8

უმუშევრობა იწრღებ

ნახ. ქოქიაშვილის.

რომის პაპი: საბჭოთა კავშირში უმუშევრობა არ არისო. მაშ რა არის ამდენი უმუშევრები?!

ჟურნ. „ნიანგი“-ს რედაქცია მწუხარებით აუწყებს თანამშრომლებსა და მკითხველებს, რომ გარდაიცვალა ჩვენი თანამშრომელი

პოლიო ირეთელი

(ჟურნალში თანამშრომლობდა „ზინჭრაქა“-ს და „ალმასხან“-ის ფსევდონიმით).

ფაშვის ეპოლიუზია

ე ფ ა ნ ე

— ბეჩა, რა გასუქდა ეს ჩვენი ხუტყესი, პირდაპირ ფეხშიძეა მგონია!

— გასუქდება აბა რას იზამს, რაც გოჭი და ცხვირია, მაგან ჩაიდგა მუცელში.

მართლაც, რაღა თქმა უნდა, უამსა მას შინა მსუქნად იყო მამაო ქრისტეფორე! ფული, საკურთხი, აღაპი, სამრევლო, დრამის ფულები, საწირავი, სალოცავი, — რა ვინდა ქრისტეფორეს რომ არ ჭონდა.

— მრევლი მყავს შეილო, ღეთისაგან კურთხეული! ჩემს მრევლს ყოველდღე ემატება თითო-ორილა წევრი! დალოცოს ქრისტემ მაგათი მშობელი.

სწორადღა ქრისტეფორე მას უამსა შინა და შემოსავალიც შედიოდა სახლსა მისსა.

გადაბრუნდა ქვეყანა. მოხდა რევოლიუცია და ქრისტეფორეს უცებ გამოერია თეთრი.

— წახდა, მამა და შეილო, საქმე!.. ეს ხალხი გადაირევა და ღმერთს დაივიწყებს. სოციალისტები ხეირს დაგაყრიან?..

— არა, მამაო, ჩვენ მართალია, სოციალისტები ვართ, მაგრამ ღმერთიც გვწამს და ხატიც! როგორც ვინდა, ისე იცხოვრე, როგორც გიწირავს ისე სწირე, ხელს შევიშლით კი არა, შეგიწყობთ კიდევ! — უთხრეს მას მენშევიკებმა.

და... შეუდგა წირვას ჩვეულებრივად ჩვენი ქრისტეფორე უამსა მას მენშევიკებისასა, იღეს საქართველოსა შიგან სუფევდა ხელისუფლებად ბურჟუაზიულ — დემოკრატიული მეორე ინტერნაციონალიდან.

— ბეჩა, ე ღვდილი არც მენშევიკების დროს კომპრომისს, — უკვირდათ სოფლის ჩალებს.

მაგრამ გასაბჭოვდა საქართველო. ღვდილების სეზონი მიიწურა. ქრისტეფორეს იკოსია რაშალა სოფელმა და მასალისგან სახალხო სახლი ააგო.

ქრისტეფორემ ხელად გაიხადა ანაფორა და სახალხო სახლის დრამაწრეში განცხადება შეიტანა:

— „გთხოვთ, ვითარცა გამოცდილ ელემენტს, მომცეთ ან რეჟისორის, ან მსახიობის, ან სუფლიორის ადგილი“...

— ბეჩა, რაღა ვახდა ეს საწყალი ნახუცვარი! სადღაა მაგის ფაშვი?...

— ოჯო, ფაშვი კი არა, ცოცხალი რომაა არ გიკვირს? ჩვენს დრამაწრეში თურმე მაგას სუფლიორის ადგილი უპირავს და რაც სცენაზე მტვერი დგება, მაგას აქაპიებენ. სანაგვე ყუთად გადააქციეს და შენ ფაშვზე ლაპარაკობ?!.

ბერსიტი.

ეფანე სოფელ საფიხხაოს ღვდილათ იყო.

ეკლესია მართალია ხელიდან გამოაჯალეს, მაგრამ ჭონება მაინც დარჩა და კულაკთა სიაში ამოყო თავი, ხმა ჩამოართვეს.

საფიხხაოს გლეხებმა კოლექტივი დაარსეს. „მთლიან კოლექტივის საფუძველზე მოვსოთ კულაკობა, როგორც კლასი“. — გაკრული იყო კოლექტივში ლოზუნგები.

— ეკლესიის მთლიანად ჩამორთმევის საფუძველზე მოსპეს როგორც ღვდილი, ახლა უნდა მოსპონ კულაკი, როგორც კლასი. აბა ასეთი კანონი გაგონილა? კოლექტიურად ცხოვრების წინააღმდეგი მი არასოდეს არ ვყოფილვარ. ჯერ კიდევ, როდესაც ახალგაზრდა ღვდილი ვიყავ, მაშინ წამოვაყენე ლოზუნგები: გლეხებმა კოლექტიურად გამოიტანონ ეკლესიაში ღვდილი, საკურთხევა, გოჭები, ინდურები, შებრაწული ქათამი. მე ის მიმჭონდა სახლში და ვანაწილებდი ოჯახში. შენც კარგად შეეჭრაიოდე ჩემო ლიზიკო.

ეფანეს ცოლს, ლიზიკოს გული წასვლოდა, როცა ეფანემ წარსული დროის ფუფუნება ჩამოთვალა.

— მოთმინებითა შენითა მოიბოვეს სული შენი, ჩემო ლიზიკო — გადაახა პირჯვარი ეფანემ, მაგრამ ლიზიკო უძრავად იდგა. მერე ერთი მუჯღლუგუნე მგვრად გაკრა ეფანემ. ცოლმა გააჭყიტა თვალი კიდევ.

— ეკლესია ქე ჩამოგართვეს ხმა ჩამოგართვეს, და აბა შენი გახრეკილი თავი აწი რად მინდა? — უსაყვედურა ცოლმა.

ასე საუბრობდნენ „ნეტარსენებული“ ქრისტეს მოციქული ეფანე და ლიზიკო, რომ ყოფილ ეკლესიიდან, სადაც ეხლა დახურული კოაბერატივი და სამართხველოა, ზარს რკდინ და ეძახოდნენ ოიქტივის წევრებს ანტირელიგიურ საომო-წარმოდენებზე. ეფანე წაჩოქილი პირჯვარს იწვია და ონდოდა „ქრისტი აღსდგა“ — წამოძახება, მაგრამ შეუკაში წითელხელსახევევიან პიონერები დაინახა მიშაილი და გონება დაბნეული კედელზე მიიკეცა. ივანე.

„გაუგებრობა“

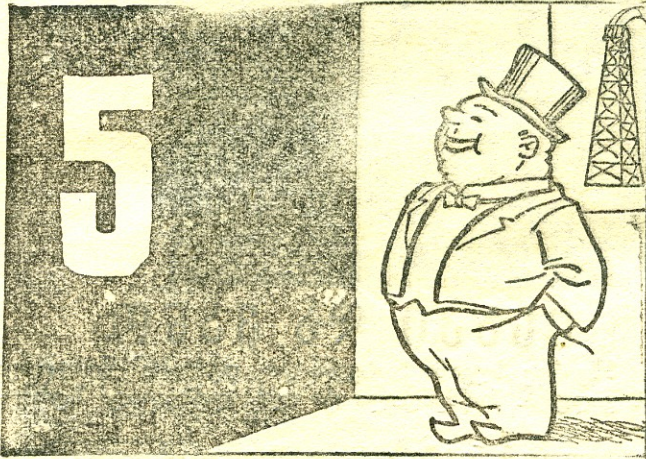
ნახ. თოდუა

შანი დავა

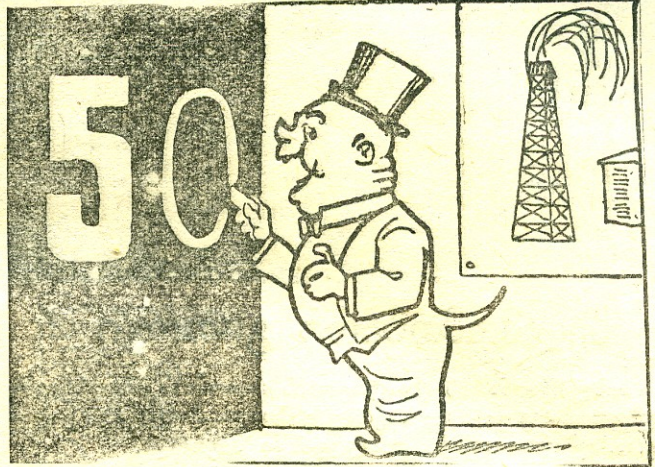

— საკვირველია! ადღომას ქარხანაში სამუშაოდ მოვედი და მაინც შავ დაფაზე ვწერივარ!

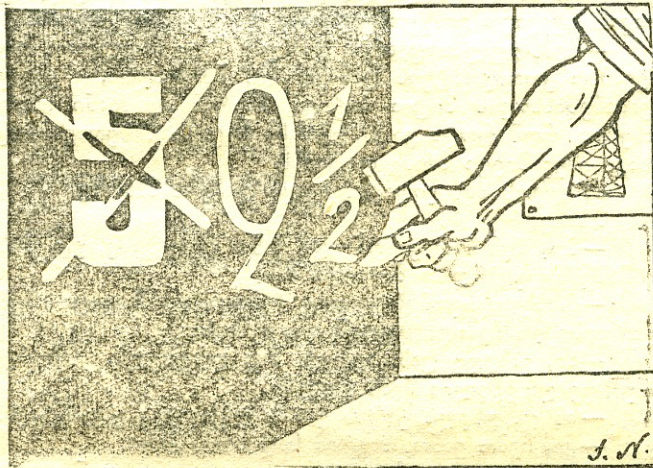
10

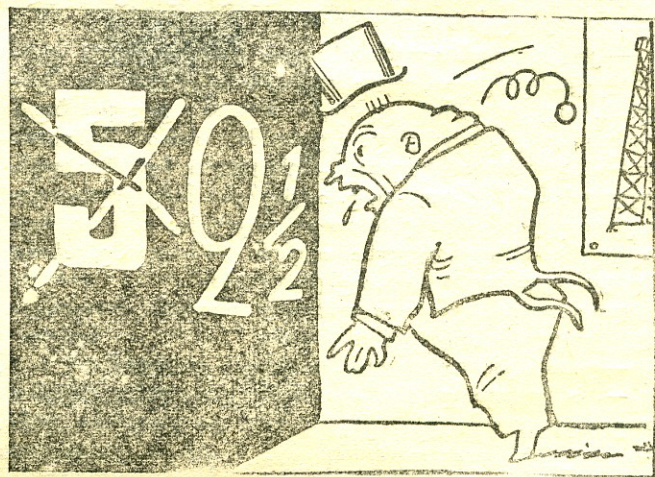
— შმი ზღაპარია მაგათი ხუთწლელი; არ შეუძლიათ შესრულება!

— ორმოცდაათწელიწადშიაც გაუჭირდებათ ხუთწლელის შესრულება.

მაგრამ ბაქოს მუშებმა „ნალი“ ორნახევრად გადაასწორეს და ...

— ოჰო! შეხეთ რა უტიფრები არიან! ხუთი წლის საქმე ორნახევარში გააკეთეს!

გახინჯი კოლექტივი

დაგლოცოს, შვილო სამას-სამოცდა ათმა წმინდა გიორგიმ; ღმერთთა ისეთ „აღდგომას და შობას“ შეგასწროს, როგორც მე მინდა.

— ამინ! მამაო მოდი ეხლა „ქრისტე აღდგა“ ვსთქვათ, მაგრამ ისე ნელა, რომ არავინ გაიგონოს, თორემ ხო იცი, ვინმე გაიგონებს და კოლექტივიდან გამომაგდება.

— დღეის მადლმა დაამხოს ეს თქვენი კოლექტივები.

— მაშ რა მექნა, მამაო ამოდენა გადასახადი დამადგეს, მაგრამ შენ ეს მითხარი მამაო გაიიოეო, ღმერთი არ დამსჯის საიქიოს, რომ ვატყუებ ამ ხალხს და ვეფიცები ერთგულეზას.

— არა, შვილო, შენ მაგის დარდი ნუ გაქვს, იესო ქრისტემ, რომლის აღდგომას ჩვენ ვიღვრისაწყოლობთ, ბრძანა, რომ კაცმა ისე უნდა იცხოვრო, როგორც დროს შეეფერება. სი-

ფრთხილე გმართებს, ჩემო სულიერო შვილო, სიფრთხილე, თორემ თუ გაგიგეს შენი ოინები, მალე გამოგაბუზუნებენ იმ კოლექტივიდან.

— ეხ! ენახოთ რაც იქნება, აბა მამაო, ბრძანე დაბალი ხმით „ქრისტე — აღსდგა“.

— ქ-რ-ი-ს-ტ-ე აღ-ს-დ-გ-ა მკვდ-რე...

— ვაი ისე აღეჭო, ხუცესო, შენ, ხვალ დიღას, როგორც ის ადგა.

— მობრძანდი, ბატონო, ქაიხოსრო მობრძანდით.

— გახლავართ, დაბრძანდით, სუფრას ნუ არევთ ჩემი გულსათვის!..

— როგორ ქაიხოსრო, შენ არ გჯერა რომ ქრისტე „აღსდგა მკვდრეთით“!?

— ეჰ, დავანებოთ მაგას თავი... მომეცით ჩაის ჭიქა: იცოცხლეთ ყველამ ერთბაშო; ისეთ აღდგომას დაგვასწროს, როცა მე ჩამორთმეული მიწები დამიბრუნდება. შენ გიგო ოც-

და ათი მოჯამავირე გეყოლება, ხოლო ამ ჩვენს გაბრიელ მღვდელს კი მუცელი ისევ გაეზრდება.

— ამინ! ამინ!

— გიგო! ხომ არა ხარ სახლში!

— მოისმა ძახილი.

— დავილუბე, ეს უსათუოდ კოლექტივიდან გამოგზავნილი კაცია. თუ გამიგეს, რომ თქვენთან ვქეიფობ, უსათუოდ გამომაგდება კოლექტივიდან. უკანა კარებიდან გაიპარეთ თქვენი ჭირიმე ნუ დამლუპავთ.

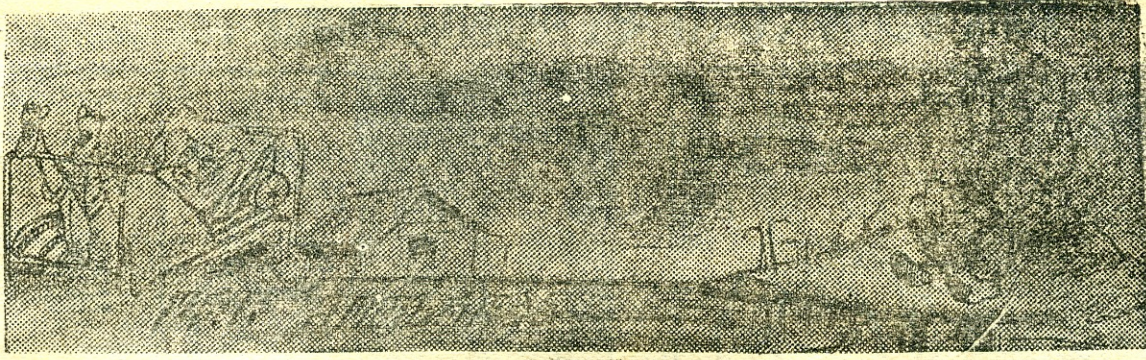
ხუცესი და ქაიხოსრო უკანა კარებში გაეპარნ.

— სახლში ვარ, სახლში, მობრძანდი.

— არა მცალია, კოლექტივში გიბარებენ საჩქაროდ.

— ნეტა რა ამბავია?

— რაც ამბავია, რომ მიხვალ ვაიგებ! —

ხელმძღვანელი გიორგი

ისაკი და ვანო

სიბლაწიფნარის (სამტრედიის რაიონი) კოლექტივის თავმჯდომარე გიორგი მაგრაღ გამოძღა, პირველი გადაიწერა, ღმერთი ახსენა და ლოგინში შეგორდა.

მზე შვე ზღვაში ჩაესვენა და თქროთი მოავარაყა ცის კიდეში. მოწმენდილი ცა იყო. ლურჯი და ზურჯუნტი.

„და ყოველივე შენს თავს ჰკითხე:
— აბა დღეს შენ ვის რა არგე? “
გაიფიქრა გიორგიმ დაძინებამდე და შეიღობა მთელი დღის ნამოქმედარის აღრიცხვას.

მხოლოდ ზენიტში, ცის გულში ეკიდა შავი ღრუბლის ნაფლეთი.

— კოლექტივის გლეხობისათვის დასარიგებელი ფეხსაცმელ-ტანსაცმელი მივეცი ვაჭრებს სტურუას და შენგელიას. თუ კი წინედ გლეხები მათგან ყიდულობდენ და იმობობოდენ, დეე ეხლა გლეხებმა ისინი შემოსონ. ჰქვიანი ხალხის თქმულია: „შეჩვეულსა ნუ მიაკლებ, უჩვეულოს ნუ შეაჩვევ“—ო, ე. ი. ვაჭრები მიჩვეულნი იყვნენ კეთილ ცხოვრებაზე, მათთვის მიკლება, ძნელია, ხოლო გლეხები შეუჩვეულნი იყვნენ; მაშასადამე, ისინი არ უნდა შეეჩვიოთ „კეთილ ცხოვრებას“.

ისაკი ტულუში, ნატანების „ეპოს“ თავმჯდომარე უცქერდა ამ ღრუბელს და დიდ მზგავსებას ნახულობდა თავის სულიერ განწყობილებასა და ბუნების შორის.

და გიორგიმ დააპირა დაძინება, მაგრამ მოაგონდა კოლექტიველთა საყვედური:

— ჩემს გულშიაც არის დარდის შავი ნაფლეთი: რით შევამსო კოოპერატვის დანაკლისი? მართალია, ყველა ჩეიანებისათვის მიცია პატივი, მაგრამ აღამიანი ისეთი ოხერია, რომ როცა კაცს უჭირს, არც კი მიხედავს!—და ისაკი ისევ მიეცა მძიმე ფიქრებს.

— დანარჩენი საქონელი რა უყავი, გიორგი?
— რა ვუყავი და, ცოტაა გაჭირვებული კვლავება!
— თავისივე გულში უბასუხა გიორგიმ და განაგრძო ფიქრი:

ამ დროს მას ვიღაცამ ხელი დაჰკრა მხარზე. მოიხედა

— ვინ იცის, ეგებ ეს კოოპერატივი სულ დაშალოს. აკი უკმაყოფილობას გამოისტვენან ზოგიერთები, რომ ასეთი ხელმძღვანელობით კოლექტივი ვერ იარსებებსო. ჰოდა, თუ დაიშალა, კოლექტივის მოწინააღმდეგენი ჩემი მადლიერი იქნებიან და... და ჩემი საქმე მაშინაც ხომ კარგათ იქნება! ანდა რა მადარდებს? სარევიზიო კომისიაში ვაჭარია, ჩვენი ალექსანდრე.

— ჰო, შენ ღარ ვანო!—და ვანო ცერცვაძე, ე.ი. მისი თანამემწე გვერდით მიუჯდა მას.

კომკავშირელებმა გამიჭირეს საქმე, თორემ სხვა მხრივ საქმე გაჩაბულია,— და ალექსანდრეს ტკბილად ჩაეძინა.

— რაზე დალონებულხარ, ჩემო ისაკი? ვიცი შენი დარდები და ჩემიც, მაგრამ არა უშავს!

სამტრედი

რაიკავშირს დაეუფლა ვინმე ორი ქალი უკეთესი „ლამაზმანებს“ ვერ იხილავს თვალი). დაჰქროლავენ აქეთ-იქით, როგორც მოჩვენება. და სარკეში.. (აქ ვამთავრებ მათზე მოხსენებას). გლეხი დგას და ველარ ბედავს მათთან მისვლას ახლო. მან მრავალჯერ მისვლა-მოსვლა უნდა განაახლო.

ყავშირებო, თქვენთანა მაქვს ერთი სათხოვარი.

არავინ გთხოვს, გვითავაზოთ ქვეყნად რაც არ არი. მაგრამ რასაც თქვენი ხელვა სწორა გვიკარნახებს, მასთან იყავ ქირის დროს და ლხინიც მასთან ნახეთ. თორემ რას ჰგავს, მუშაობას არ აქვს ბოლო, თავი. მტერს კი თქვენსკენ მოპყრობილი აქვს ათასი თვალი. თესვასა და არჩენებში ვერ გაშალეთ ფრთები. დამზადების კამპანიას შეხვდით ჩუმი ხმებით. და ვინ იცის სხვა რამდენი დაგრჩათ სასიკეთო.

თქვენ ვალი გაქვთ: მომავალში მეტი გააკეთეთ.

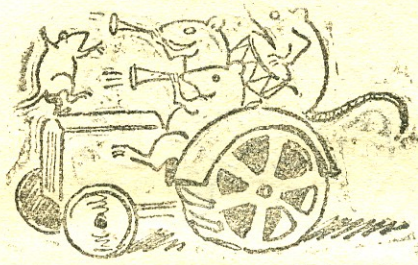
კაცი ჯანსაღი მისულა დაბრუნებულა სნეული. ქალაქის საავადმყოფოვ, ლანდათ ვარ გადაქცეული, თანამშრომლები ვერა გყავს, შერჩეული და ფხიანი. არა სჩანს ხელი მზრუნველი და ხმები თავაზიანი. ავადმყოფების გოდებას არ უჩანს კიდე, საზღვარი. ე, აღმასკომო, ძმობილო, შენი მათრახი სად არი?

კავნელი ბზიკი.

შავსუნოთ თითო შოლტი, ვინც წაახდინა სოლტი.

„ავარის სტრაქტორო სადგურში მოუვლელად ყრია მანქანები. მინდვრად გაყვანილ „ხოლტი“-ს შე-მოწმების დროს დაზიანებული აღმოჩნდა მისი ნაწილები, შიგ თაგვებს ბუდე ჰქონდათ გაკეთებული“.

ავარელი.

იქ ველები უცდის ტრაქტორს, დასახნავად ამართული; აქ კი, თაგვებს, მის საჩუქსთან ქვიფი აქვთ გამართული უანგდება და ზიანდება ეს ფოლადის რაში-ხოლტი, დამნაშავეს, ძმარ ნიანგ, შეუცხუნე თითო შოლტი.

შენვთ ტენიკოს გაუსმანს, ფულეგს კვლავ ხელი გაუსმა.

„ფეო-მარგანეცის მშენებლობის ტენიკოსი გაუსმანი, რომელიც ქეთაისიდან გამოძევებული იყო მფლანგველობისა და უყარათობისათვის, ეწევა თანხების უთავბოლო ფლანგვას.“

ჯესტაფონელი.

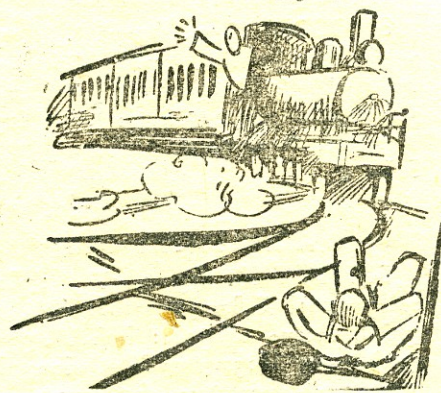

უბრალო კი არ გეგონოთ, ტენიკია „მაღალ რანგის“ ქუთაისში დაიჭირა მან გამოცდა ფულის ფლანგვის, იქ იფრინეს, გამოცოცხეს, აქ მოძებნა მარგანეცი, მაგრამ თავის ჩვეულებას როდი იცვლის იგი ბეცი; — აქედანაც, პანდურ, თორემ — საქმეა ახდენს ფულის მტკვლეცა!

შენ ნიკოლოზ ხელაძემო, გაიღვიძე ილაძემო.

„სადგ. ავჭაოის მეისრე ნ. ხელაძე ისარზე მორიგეობის დროს სისტემატიურად იძინებს და ამით საფრთხეში აგდებს მომავალ მატარებლებს. ამას წინაღ ხელაძის წყალობით მოხდა მარჯობი“.

ავჭაული.

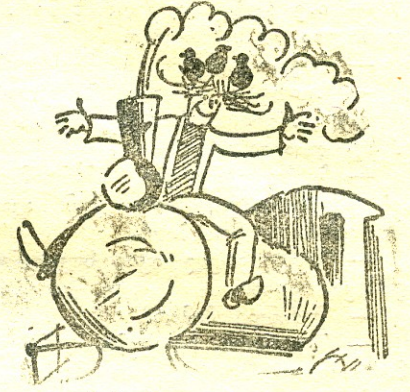

„დამკვრელია“ ხელაძე, მიტომ სძინავს ისარზე, — მიუხუტავს კვარტები მტკიცე გულის ფიცარზე, — მორიგეა, ურიგობს, მატარებელს ის არ მწერს, — და ჩვენც უარს ნუ ვიტყვი, ზურგის შესაფიცხარზე.

არის გმირთ სადგამეფლი, დაპარება მატარებელი.

„მემანქანე პაპიაშვილმა სადგ. უფლისციხესთან გასწყვიტა მატარებელი და ცარიელი ორთქლმავლით ისე გაიარა რამოდენიმე სადგური, რომ არ გაუგია შემადგენლობის დაკარგვა“.

ბრიგადირი.

კაცია პაპიაშვილი, თავი აბია მხრებზედა, თუმცა ზის ორთქლმავალზედა, მაგრამ ოცნებობს მწყერზედა, მიტომაც მწყერები უფრინავს ფიქრებში — ნასამხრევზედა, გასწყვიტავს მატარებელსა ობლად დასტოვებს გზაზედა, — მილურსმე ნიანგ, ეს „გმირიც“, შენს შავ დაფის ფრთებზედა.

მარჯვანა იანსონია, ზამაში მაღა ჰქონია

„ს. ქვიშხეთის კოლექტივის თავმჯდომარემ იანსონ გელაშვილმა გაფლანგა ღარიბ კოლმეურნე გლეხებისათვის შეგროვილი ფული და მის ცადაზაზე ცივი უარი განაცხადა“.

ქვიშხეთელი.

ქვიშხეთის საბჭოს ამგენებს, მაგრამ არტელში, რომ იყო, გლენტათვის ნაგროვი ფული ჯიბეში ჩამოსძრომითა ყლამ-უქნა („შემოეჭამა“) მერე დაარტუა უარი, ნიანგი ბრძანებს: — იასონ, ქვიშხეთს, საბჭოში ნუ არი“.

რაც უნდა ევალოს მრმალოს — შავი ზრახვები ვერ მალოს.

„ასკანის თემბიუროს დასტურით, ხუტცეს ერმალო ჯაველიძეს საარჩევნო ხმა აღუდგინეს. ჯაველიძემ ანაფორა გაიხადა იმ მიზნით, რომ მწვილი მიეღებინებინა ტენიკუმ-სი“.

კალმისტარი.

„მამა“ ერმალო მღვდელია ნაკეები ღრამა - საკურთხით, დღეს ხმის უფლებით სარგებლობს თუმცა პირი აქვს საფურთხი, — მოხერხებული მელაა მუდამ მძებნელი სარფისა; თმა — გაიკრიჭა, სოფელში უანაფორით დარბისა, მაგრამ ძველებურ ლოცულობს არ არის შემხრელი წარბისა, — ვინ სწყალობს ხუტცეს მიპოვეთ, პეტრე, პავლე თუ სარქისა?

ზარების ხმაზე

ქუთაისის კინოში

მამა იოკიძე ცუდ ხასიათზე დადგა, როცა ბარძიშში ჩაიხედდა.
— დიაკვანო — გასძახა დიაკვანს, — ზიარების ღვინო ვინ გააქრო თუ იცი?
— რა ვიცი, მამაო!
— როგორ თუ არ იცი! მაშ სასწაული მოხდა თუ?
— იქნება ქე მოხდა, მამაო, ვინ იცის!
— ისე გეტყობა, რომ ზენა მოხდენილია ეს სასწაული.
— რავე, ტუჩებზე მაცხია თუ?
— ზიარების ღვინო შეგისვამს. როგორღა გინდა წარსდგე ხვთის წინაშე, დიაკვანო?
— ჩემზე გაწყურება მანდამინც ის დალოაილი, არც შენ აკლებ ზიარების ღვინოს პირს.
— შეჩვენებულ იყავ საუკუნოდ ეშმაკის კერძო.
— შემინდე მამაო.
— შიკინდოს უფაღმა, შვილო, მარა რითი შევიმზადოთ ახლა ზიარება.

იანე იოკოვა სალაშობო, ვერ შიიდა კინოში.

ძაწა უსდა გაეპო, და მოინახო კალოში.

14

დეკემბერი

პავლეს ოინი

მეთაისი. პავლე ფუტკარაძემ თავის მდგმურებს სამმაგად გაუდიდა ბინის ქირა, რის მიზეზადაც დაასახელა:

— ამოდენა მუცელს ერთი გოჭი რას უზმას!

თუ ბინის ქირის გადიდება ვერ ამოავსო პავლეს მუცელი, მოსალოდნელია მდგმურების შივიწროება და გამოსახლება ბინების გაყიდვის მიზნით.

(სონ)

უფსივლეთა უფი

ნარაზენი (უფს. რაიონი). ადგილობრივ ქარხნის დირექტორმა — ლ. ტუხუაძემ სხვადასხვა კუთხიდან გამოიწერა კულაკები და სხვა შავსიელები, რომლებიც მოაწყო ქარხანაში.

(ბიჭუნა)

„რაციონალიზაცია“

ნავთილშუღი. რკ. გზის ადმინისტრაციამ შემოიღო ჯამაგირას ჯიშის ახალი სისტემა: მუშას ადგილობრივად (ნავთილშუღი) მიეცემა ჯამაგირის რეესტრი, რომელიც პიპქეს ტფილისში, სადაც მიიღებს ფულს და შემდეგ ისევ ნავთილშუღი უნდა ჩააბაროს რეესტრის ასლი.

ამ სისტემის შემოღების შემდეგ მუშებს ნაცვლად რამოდენიმე წუთისა, 4-5 საათი ეხარჯებათ ჯამაგირის მისაღებად.

იქსი

იოსების „პრომფინვლანი“

ლილი-ვანი (ჩოხატაურის რაიონი). ექვსი თვის ვადით გამოწერულ განთავსების იოსები (ფოსტის გამგე) ხელისმომწერლებს მხოლოდ სამ თვის განმავლობაში აწვდიდა. ამგვარად იოსებმა ექვსთვიანი „პრომფინვლანი“ შეასრულა სამი თვის განმავლობაში.

ამავე ფოსტაში გამგისა და მიწი ცოლის მიერ შემოღებულია ზოგიერთი საეჭვო წერილების ცენზურა.

მეტეორი

„დაწინაურება“

წამომხმთი (ჩოხატაურის რაიონი). რამოდენჯერმე კედლის გაზნებში გაწერის შემდეგ სანდრო თევზაძე დააწინაურეს და წითელ სასაღილოს გამგედ დანიშნეს.

(რკელი)

დეკემბერი

ტყიბულა (მუშკოპის სასაღილო). პირველი კერძი უკვე მივიღეთ. მეორეს მივიღებთ ხვალ. ვისაღილებთ და ჩამოვალთ. გველოდეთ ზეგ.

(მედგარიძე)

გამოწვევა

სამბრამიძე. „საკტპო“-ს ფურნეებმა ერთმანეთი შეჯიბრებაში გამოიწვიეს, თუ რომელი მათგანი გაასაღებს მეტ უვარგის პურს. ამის შესახებ უკვე შეიქმნა ჰიანი: ხაჭაპური, სოკოპური, ავეწიოთ „საკტპო“-ს ყურთ.

სი—ლო

დიდხანს ვაგრძელებოდა მღვდელსა და დიაკონს შორის ჩამოვარდნილი კონფლიქტი, რომ მამა იოკიძეს არ მოგონებოდა რამოდენიმე ხნის წინად გადასახული ნახევარი ბოთლი ღვინო, რომელიც ეხლა კარგი გვარიანი ძმარი დამდგარიყო.
როგორც იქნა დამთავრდა ზიარების შემხადების „საიდუმლოება“, მაგრამ ეკლესიაში ჯერ კიდევ ერთი მოლოცვლიც არ სჩანდა.
— წამირყვნა ქვეყანა — ამოიხვნევა მამა იოკიძემ, რომელსაც ქვეყნის წარყვნა იმდინათ არ აწუხებდა, რამდენათაც საკუთარი მუცლის გერემა, — რა ვქნათ ახლა დიაკვანო?
— ზარები დაერეკოთ, მამაო.
— ზარების რეკა რას გვიშველის შე ბრიყვო; ხომ ხედავ კაცი არ მოდის.
— ზარები დაერეკოთ, მამაო, და ხალხიც მოვა. ისეთ ზარების რეკას ავსტებს, რომ ყველას განგაში ეგონოს — ცეცხლიაო.
— ავა შენ იცი, ღმერთმა გვისმინოს.
მართლაც ისეთი საგანგაშო რეკა ასტიხა დიაკვანმა, რომ სოფელი ფტხზე დადგა.
როცა გაიფეს საქმის ვითარება, სოფელი ამხეირათა და იქვე სახელდნელოდ გამართოლო კრებაზე, მთელმა სოფელმა ერთხმად დაადგინა:
— გადაკეთდის ეკლესიის შენობა და შიგ მოთავსდეს ქობ — სამკითხველო. მუშაობა შესრულდეს დაკერითი წესით პირველ მაისისათვის“.

ბახიო.

გოღოზი

შხმს (ვაგერი) ყანების მცველ რაუდენ ბერიძის შესახებ გვწერთ, რომ:

და აუტენს ისეთ ყვირილს
გადააყრის თავზე მტვერსა.
თუ კი ბრაზი მოუვიდა
გლენს არ არჩენს თმას და წვერსა.

საჭიროა ერთი მცველი თვითონ რაუდენს მიუჩინოთ, უნდა სულ გაანთავისუფლოთ, თუ გინდათ წვერ-ულვაში შევრჩეთ.

ცხადია, ასეთი მასწავლებელი კარგს ვერაფერს ასწავლის ახალგაზრდობას. რაც აღრე მოხდება მისი „განმასწავლებლობა“ სკოლისაგან, მით უმჯობესია საქმისათვის.

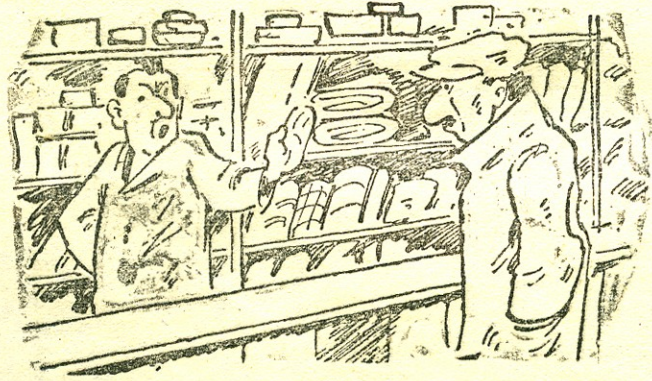

ლიზიზვილს (აქვე), სატრაქტორო სადგურის თავმჯდომარე ნ. მებუკე (იგულო-სხნება ქალი) თავისიანებს მეტჯამაგიერს აძლევს და მაგალითისათვის მოგვითხრობს:

„როცა მისი ნათესავის მაგიერ სამწევო ნაწილის გამგედ დანიშნეს სხვა, ქალბატონ მებუკემ ახალ გამგეს ჯამაგიერი 140 მანეთიდან (მისი ნათესავი ღებულობდა) ჩამოუყვანა 80 მანეთამდე“.

კიდევ უკეთესი იქნებოდა, რომ მის მაგიერ სხვას დანიშნავდნენ.

„შინ. ბ.“-ს(სამბრეღია) თუ კი თქვენ, მასწავლებლებს წაგადგებათ ეს ნახატი, ჰა, ვათავსებთ:

—თუ კი სხვებს ამარაგებთ ყოველგვარი საქონლით, ჩვენ, მასწავლებლობამ, რა დავაშავეთ? ექვსი თვეა გვპირდები და ვერ არაფერი მიგვიღია!

სამბრ. „მკო“-ს გამგემ: —თქვენ, მასწავლებლები შეჩვეული ხართ მოთმენას და არა გიშავთ!

მაგრამ ჩვენ იმედი მაინც არა გვაქვს, რომ ამით საქმე გამოასწოროს სამბრედიის „ეპო“-ს გამგეობამ, რადგან „რა გინდ ურტყა დავითასა, არ მოიშლის თავისასა“.

კიმს (ხონი). აფთიაქის შესახებ გვწერთ, რომ:

შიგ მსახურნი თავხედობენ,
ჩხუბი არის მუდამ იქა;
წამლისათვის მოსულ გლენებს
სულ გააძვრეს ზურგზე სიქა.

და ამისთვის —გადასწვეტილია აფთიაქში მუდმივად დაინიშნოს ერთი ექიმი, რომელიც სასწრაფო დახმარებას აღმოუჩენს ჩხუბისაგან დაზარალებულთ.

ეს კარგი საქმეა. რას უცდიან ექიმის დანიშვნას! და გვიგზავნი მის მიერ გალახულ მოწაფეების ნახატს შემდეგი წარწერით:

„შენი ძმა“-ს (ბუქსიეთი, ჩოხატაურის რაიონი) ტიტე ულენტის ამირანობას ასე ავციწერთ:

ტიტე კოლექტივს აღუდგა,
ლოზე გაშალა მისიო;
კოლმუშაეები ითხოვდნენ:
„სახველი საკადრისიო“.

მოვიდა კაცი თემიდან
თვით ტიტეს მეგობარი;
ვინც კოლექტივი არიო,
საყვედურიც კი არ უთხრა,

კომბს (აქვე) გვთხოვთ აქვენ ლექსიდან რაც მისაღებია უცვლელად დაგიბეჭდოთ. ვასრულებთ თქვენს თხოვნას და ვათავსებთ, რის მოთავსებაც შეიძლება თქვენი ლექსიდან:

მი და ძალი

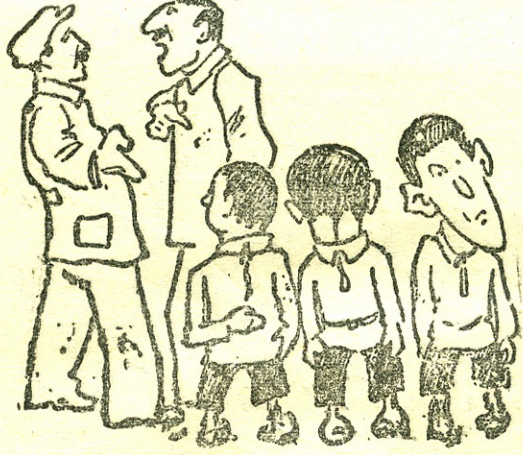
შ. ჩირვენარეღი

დანარჩენის მოთავსება მხოლოდ გოდორში გახდა დასაშვები.

„შ-ცი“-ს (სუფსა) ცენტრალურ ოთხწლიელის შესახებ, გვწერთ, რომ:

მისი გამგე ტანადობით
თუმც ვერ არის ზორბა ბიჭი,
მაგრამ ბავშთა გალახვაში
ზღვავადენა აქვს მაქ ნიჭი.

სიმონის მეთოდ

სიმონ, რატომ სცემ მოწაფეებს, რომ ყველას ახე მოულრეცია თავი და კისერი?

—არა უშავს, ხვალ მეორე ყბაში შემოვკრავ და ისევ გაუსწორდებათ!

ამ კაცს თუ ამდენი ცემა-ტყევა არ ეზარება, საკვირველია, გან. განყოფილებამ რატომ დაიშურა მისთვის ერთი პანდურა.

კვირცხების პროტესტი

ნახ. ნადარეიშვილის.

ქართული
ბიბლიოთეკა

კვირცხი (ბუცეს): —ო, შე გასაკრებო შენა! რატომ გინდა გამხვარო მაგ წითელ საღებავით?